

Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. Finansutskottet framhåller att restriktivitet ska prägla budgetpolitiken i EU och att EU-budgeten bör reformeras och moderniseras. Utskottet tillstyrker regeringens förslag i budgetpropositionen om att anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* ska uppgå till 30 637 317 000 kr 2011. Finansutskottet tillstyrker också att regeringen ska bemyndigas att ikläda staten högst det utgiftsåtagande som följer av den fastställda EU-budgeten för budgetåret 2011.

I betänkandet finns en reservation från Miljöpartiet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Anslag och åtagandebemyndiganden för 2011 inom utgiftsområde 27	5
Klimatsäkring av EU-budgeten	8
Reservation	11
Klimatsäkring av EU-budgeten, punkt 3 (MP)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Propositionen	12
Motion från allmänna motionstiden hösten 2010	12
<i>Bilaga 2</i>	
Utskottets anslagsförslag	13
 <i>Tabell</i>	
Tabell 1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag för 2011 inom utgiftsområde 27

Riksdagen anvisar anslag för 2011 inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen i enlighet med bilaga 2. Därmed bifaller riksdagen proposition 2010/11:1 utgiftsområde 27 punkt 2.

2. Åtaganden som följer av EU-budgeten för 2011

Riksdagen bemyndigar regeringen att ikläda staten de åtaganden som följer av EU-budgeten för 2011 avseende åtagandebemyndiganden. Därmed bifaller riksdagen proposition 2010/11:1 utgiftsområde 27 punkt 1.

3. Klimatsäkring av EU-budgeten

Riksdagen avslår motion 2010/11:Fi218.

Reservation (MP)

Stockholm den 9 december 2010

På finansutskottets vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (M), Thomas Östros (S), Elisabeth Svantesson (M), Jennie Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Monica Green (S), Carl B Hamilton (FP), Bo Bernhardsson (S), Annie Johansson (C), Marie Nordén (S), Staffan Anger (M), Mikaela Valtersson (MP), Anders Sellström (KD), Johnny Skalin (SD) och Ulla Andersson (V).

Redogörelse för ärendet

Riksdagen fastställde den 8 december 2010 ramen för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen till 30 637 317 000 kr (bet. 2010/11:FiU1). Utgiftsområdets anslag får enligt 5 kap. 12 § riksdagsordningen inte överskrida den fastlagda ramen för utgiftsområdet.

I detta betänkande tar finansutskottet ställning till förslagen i budgetpropositionen om medelsfördelning 2011 och om ett bemyndigande för regeringen att ikläda staten de åtaganden som följer av EU-budgeten för 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 27 om avgiften till Europeiska unionen). En motion från allmänna motionstiden behandlas i betänkandet. Förslagen i propositionen och motionen återges i bilaga 1.

Finansutskottet höll den 17 juni och den 26 oktober överläggningar med statssekreterare Hans Lindblad om EU:s budget för 2011. Vidare informerade statssekreterare Hans Lindblad utskottet den 25 november i samma fråga.

Vid utskottets sammanträde den 11 november informerade Lars Heikensten, ledamot av revisionsrätten, om revisionsrättens rapport om EU:s budget för 2009.

Utskottets överväganden

Anslag och åtagandebemyndiganden för 2011 inom utgiftsområde 27

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 27 enligt regeringens förslag samt bemyndigar regeringen att ikläda staten det utgiftsåtagande som följer av EU-budgeten för 2011.

Propositionen

Mål

Riksdagen har beslutat ett mål för den svenska budgetpolitiken i EU (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67). Enligt beslutet ska Sverige verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU samt för att belastningen på statsbudgeten ska hanteras i linje med de principer för finansiering av EU-medlemskapet som riksdagen fastslagit. Målet innebär även att Sverige ska verka för en kostnadseffektiv användning av budgetmedel.

Politikens inriktning

Den svenska EU-budgetpolitikens grundläggande mål ligger fast. Regeringen avser att verka för en reformering och modernisering av utgiftssidan med omprioriteringar mellan utgiftsrubrikerna och en minskning av den totala utgiftsvolymen. I den mån tillräckliga reformer inte uppnås på EU-budgetens utgiftssida, krävs även fortsättningsvis korrigeringar, rabatter etc. på inkomstsidan. Regeringen anger att vägledande för Sverige inför förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram är, liksom för arbetet med budgeten i stort, principerna om subsidiaritet, europeiskt mervärde, proportionalitet och sund ekonomisk förvaltning. Vad gäller EU:s årsbudget 2011 är restriktivitet en utgångspunkt för regeringen vid den fortsatta behandlingen av budgetförslaget.

Resultatredovisning

EU:s budget: Utgifterna på EU-budgeten delas in i betalningsbemyndiganden (betalningar) och åtagandebemyndiganden (åtaganden). De ingångna åtagandena uppgick till ca 140 miljarder euro 2009 (ca 1 484 miljarder kronor), vilket innebär att utfallet motsvarar 98 % av den budgeterade nivån. De totala budgeterade betalningarna uppgick till ca 121 miljarder euro (1 285 miljarder kronor), vilket innebär att utfallet motsvarar 95 % av den budgeterade nivån. Regeringen anser att det är anmärkningsvärt att

genomförandegraden är väsentligt lägre än 2007 och 2008 och konstaterar att det fortfarande finns problem med överbudgetering. Regeringen anser att det finns skäl för att fortsatt driva en restriktiv linje och försöka minska överbudgeteringen i EU-budgeten.

EU-budgeten 2010 innebar en ökning av betalningarna med knappt 10 miljarder euro jämfört med 2009. Ökningen är planerlig och beror framför allt på genomförandet av de sjuåriga programmen inom sammanhållningspolitiken. Jämfört med 2009 ökade åtagandena med knappt 5 miljarder euro. Regeringen konstaterar att med hänsyn till Europaparlamentets ståndpunkt om betydligt högre åtagande- och betalningsnivåer bedöms detta som acceptabelt. Återhämtningsplanen finansierades utan att den fleråriga budgetramens totala omslutning ökade.

Sveriges EU-avgift: Avgifterna från medlemsländerna benämns egna medel. Europeiska kommissionens uttag av egna medel är begränsat till högst 1,24 % av EU:s bruttonationalinkomst (BNI). I regelverket för egna medel finns dessutom ett antal särskilda bestämmelser och begränsningsregler. Till följd av dessa har Sverige särskilda reduktioner av EU-avgiften. År 2009 uppgick värdet av dessa reduktioner till sammanlagt 5 421 miljoner kronor.

Utfallet för den svenska EU-avgiften blev 3 215 miljoner kronor lägre än vad som anvisats för 2009. Avvikelsen förklaras framför allt av att riksdagen anvisade 3 933 miljoner kronor på tilläggsbudget våren 2009 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, rskr. 2009/10:348). Skälen till att anslaget höjdes på tilläggsbudget 2009 var dels en negativ ingående balans från 2008, dels den kraftigt försvagade kronan. En viktig förklaring till de stora skillnaderna mellan utfall och budget är den osäkerhet om den ekonomiska utvecklingen i Sverige och övriga EU som fanns under 2009. Sveriges minskade tullintäkter och en lägre andel av EU:s BNI bidrog också.

Utgifterna för 2010 uppgår enligt regeringens prognos till 28 142 miljoner kronor, vilket är ca 521 miljoner kronor lägre än beräkningen i 2010 års ekonomiska vårproposition. Sammanlagt beräknas värdet av Sveriges särskilda reduktioner 2011 uppgå till 5 014 miljoner kronor.

Förslag till anslag och bemyndigande 2011

Anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* används för betalning av Sveriges avgift till Europeiska unionens allmänna budget. Anslaget får även användas för att finansiera eventuella krav från Europeiska kommissionen för dröjsmålsränta på grund av försenade inbetalningar.

Regeringen beräknar att Sveriges avgift till EU-budgeten 2011 uppgår till 30 637 miljoner kronor, vilket är ca 167 miljoner kronor lägre än beräkningen i 2010 års ekonomiska vårproposition. Inrättandet av EU:s gemensamma utrikestjänst (EEAS) kommer att leda till ökade utgifter på EU-budgeten och därmed till en ökad BNI-baserad avgift för Sverige. Regeringen föreslår därför att anslaget tillförs 11,5 miljoner kronor 2011. För 2012 beräknar regeringen att anslaget ökas med 15,3 och för 2013 och

framåt beräknas 15,6 miljoner kronor. Samtidigt föreslår regeringen att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att riksdagen för budgetåret 2011 anvisar 30 637 317 000 kr till anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* (yrkande 2). Anslagsutvecklingen inom utgiftsområdet redovisas i tabell 1.

Tabell 1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet

År	Miljoner kronor
2009 Utfall	19 192
2010 Budget	29 680
2010 Prognos	28 142
2011 Förslag	30 637
2012 Beräknat	32 602
2013 Beräknat	33 428
2014 Beräknat	33 888

Regeringen föreslår vidare att den bemyndigas att ikläda staten högst det utgiftsåtagande som följer av den fastställda EU-budgeten för 2011 avseende åtagandebemyndiganden (yrkande 1).

De åtaganden som staten ingår på området avser EU-budgetens åtagandebemyndiganden för innevarande år, vilka kan resultera i betalningar innevarande eller kommande år. I Europeiska kommissionens budgetförslag för 2011 föreslås att åtaganden om 142 577 miljoner euro ska ställas till förfogande för 2011. Av dessa åtaganden uppgår Sveriges andel till ca 2,5 %, dvs. ca 3 582 miljoner euro.

Kompletterande uppgifter

Förhandlingarna vid Ekofin Budget den 15 november 2010 strandade då Europaparlamentet villkorade en överenskommelse om EU:s årsbudget 2011 med ett antal mer långsiktiga budgetrelaterade frågor. Kommissionen presenterade ett nytt budgetförslag den 26 november. Det nya förslaget till årsbudget är i stort sett identiskt med det utkast till överenskommelse som diskuterades vid Ekofin Budget och som rådet och Europaparlamentet i princip var beredda att ställa sig bakom. Förslaget ligger inom utgiftsramarna i den fleråriga budgetramen och innebär besparingar i förhållande till kommissionens första budgetförslag. Vid behandlingen i Coreper hade medlemsstaterna inga invändningar mot förslaget. Ordförandeskapet fortsatte förhandlingen med Europaparlamentet vid trilognötet i början av december. Budgetförslaget förväntas bli antaget av Europaparlamentet senare i december.

En överenskommelse på de nivåer som nu diskuteras skulle, allt annat lika, innebära en minskning av den svenska EU-avgiften med ca 1 miljard kronor jämfört med prognosen i budgetpropositionen. Om systemet med tillfälliga tolfte delar skulle bli nödvändiga skulle det sannolikt inte påverka

EU-avgiften sett på helår, förutsatt att en överenskommelse om årsbudgeten nås senare under 2011. Om det inte blir någon överenskommelse om EU:s årsbudget 2011, och systemet med provisoriska tolfteleder skulle bli aktuellt, kommer detta att innebära att kommissionen och rådet kommer att behöva behålla ansvaret för den finansiella och administrativa förvaltningen för Europeiska utrikestjänsten (EEAS) till dess en budget antagits. EU-myndigheterna för finansiell kontroll kan komma att försenas några månader.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet stöder regeringens inriktning i budgetpolitiken i EU, som innebär budgetrestriktivitet och en inriktning mot att reformera och modernisera EU:s budget. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning. När det gäller åtagandebemyndigandet noterar utskottet att i svenska kronor räknat motsvarar bemyndigandet drygt 33 miljarder kronor (räknat på en kurs på 9,35 kr/euro). Utskottet konstaterar att det inte finns någon information i budgetpropositionen om hur riksdagens bemyndigande ett enskilt år utnyttjats. Inte heller framgår detta i regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 2009 (skr. 2009/10:101), eftersom bemyndigandet inte är ett s.k. beställningsbemyndigande. Därför skulle det enligt utskottets mening vara värdefullt med en närmare redovisning i vilken omfattning som bemyndigandet utnyttjats. Med detta tillstyrker utskottet regeringens förslag om åtagandebemyndigande.

Klimatsäkring av EU-budgeten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om klimatsäkring av EU-budgeten. Utskottet hänvisar till den pågående översynen av EU-budgeten.

Jämför reservation (MP).

Motionen

I motion Fi218 av Ulf Holm (MP) anförs att regeringen nu i samband med översynen av EU:s budget ska driva kravet på att klimatsäkra EU:s budget, dvs. att budgeten inte ska gå till verksamhet som förstör klimatet. Regeringen måste nu mycket konsekvent ta initiativ till att EU:s budget anpassas så att framtidsfrågor som klimat- och miljöpolitik prioriteras och får en ökad andel av EU:s budgetram. Ett första steg kan vara att tillsätta en särskild arbetsgrupp på EU-nivå för att se över EU:s budget utifrån kli-

matfrågan och se på hur och inom vilka områden åtgärder krävs för att EU-budgeten ska kunna klimatsäkras. Detta bör enligt motionen ges regeringen till känna.

Tidigare behandling i finansutskottet

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat liknande motionsyrkanden. Vid behandlingen hösten 2008 (bet. 2008/09:FiU5) erinrade utskottet om att det i mars 2008 lämnade ett utlåtande om översynen av EU:s budget (bet. 2007/08:FiU14) där utskottet påtalade behovet av att lägga mer resurser på bl.a. miljö- och klimatfrågor. I sitt svar på finansutskottets utlåtande höll kommissionen med utskottet om att medel bör omfördelas till bl.a. dessa områden. Det är därför, anförde utskottet, rimligt att anta att kommissionen i sitt fortsatta arbete med översynen av EU-budgeten under 2009 kommer att behandla hur klimatfrågan ska beaktas i EU:s budget. Vid ett saksamråd med dåvarande EU-minister Cecilia Malmström, i mars 2008, om översynen av EU-budgeten framhöll utskottet vikten av att bl.a. miljö- och klimatfrågor bör ges ökad prioritet i EU:s budget. Mot den bakgrunden ansåg utskottet inte att någon åtgärd krävdes med anledning av motionen och avstyrkte yrkandet. Miljöpartiet reserverade sig till förmån för motionen. I yttrande 2008/09:FiU7y till utrikesutskottet om kommissionens årliga politiska strategi för 2010 erinrade utskottet återigen om sitt utlåtande om EU:s budgetöversyn. Miljöpartiet framförde i en avvikande mening att miljö- och klimatfrågor måste få en ökad andel av EU:s budgetram. Vid behandlingen hösten 2009 (bet. 2009/10:FiU5) avstyrktes motionsyrkandet mot bakgrund av att utskottet förutsåg att frågorna skulle komma att aktualiseras i det fortsatta arbetet med EU:s budgetöversyn. Miljöpartiet reserverade sig till förmån för motionen.

Kompletterande uppgifter

Regeringen anför i budgetpropositionen att vägledande för Sverige i budgetöversynen, liksom för arbetet med budgeten i stort, är principerna om subsidiaritet, europeiskt mervärde, proportionalitet och sund ekonomisk förvaltning. År 2008 svarade regeringen på kommissionens öppna konsultation om budgetöversynen. Regeringen anförde i sitt svar att reformer och besparingar behövs på framför allt jordbrukspolitikens och sammanhållningspolitikens områden. Analysen visar vidare att områden där åtgärder kan påvisa europeiskt mervärde är konkurrenskraft, miljö och klimat, rättsliga och inrikes frågor samt externa åtgärder. En inriktning på dessa områden skapar förutsättningar för en modern EU-budget som fokuserar på insatser som ger ett tydligt europeiskt mervärde.

Den 19 oktober 2010 presenterade kommissionen sitt meddelande om en översyn av EU:s budget (KOM(2010) 700). I meddelandet framhåller kommissionen att budgeten framför allt bör utformas till ett av de allra viktigaste instrumenten för att förverkliga Europa 2020-strategin för en

smart, hållbar tillväxt för alla. Utmaningarna kopplade till hållbar tillväxt vill kommissionen tackla genom att föra in energi- och klimataspekter i forsknings-, sammanhållnings-, jordbruks- och landsbygdspolitiken.

Den 2 december höll utskottet överläggningar om EU:s långtidsbudget med statsrådet Birgitta Ohlsson.

Finansutskottets ställningstagande

Som framgår ovan har finansutskottet redan tidigare framhållit vikten av att bl.a. miljö- och klimatfrågor bör ges ökad prioritet i EU:s budget. Utskottet förutser att frågorna kommer att aktualiseras i det fortsatta arbetet med EU:s budgetöversyn, men anser inte att någon åtgärd bör vidtas med anledning av motionen.

Utskottet avstyrker därmed motion Fi218 (MP).

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation.

Klimatsäkring av EU-budgeten, punkt 3 (MP)

av Mikaela Valtersson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Fi218.

Ställningstagande

Regeringen bör i samband med översynen av EU:s budget driva kravet på att klimatsäkra EU:s budget, dvs. säkerställa att budgeten inte ska gå till verksamhet som förstör klimatet. Regeringen måste nu mycket konsekvent ta initiativ till att EU:s budget anpassas så att framtidsfrågor som klimat- och miljöpolitik prioriteras och får en ökad andel av EU:s budgetram. Det betyder t.ex. mindre ekonomiska resurser till motorvägar och flygplatser och mer pengar till järnvägar. Ett första steg kan vara att tillsätta en särskild arbetsgrupp på EU-nivå för att se över EU:s budget utifrån klimatfrågan, som ett led i den påbörjade översynen, och se på hur och inom vilka områden åtgärder krävs för att EU-budgeten ska kunna klimatsäkras. Det borde ligga både i Sveriges och i EU:s intresse att försöka vrida budgeten till en utveckling som inte påskyndar klimatförändringarna. Detta bör ges regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Fi218 av Ulf Holm (MP).

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2010/11:1 Budgetpropositionen för 2011 utgiftsområde 27:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att ikläda staten de åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2011 avseende åtagandebemyndiganden (avsnitt 3).
2. Riksdagen anvisar för budgetåret 2011 anslag under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen enligt följande uppställning:

Anslag (ramanslag)	Tkr
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	30 637 317
Summa för utgiftsområdet	30 637 317

Motion från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:Fi218 av Ulf Holm (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, i samband med den översyn av EU-budgeten som nu påbörjats, ska arbeta för att EU:s budget ska klimatsäkras.

BILAGA 2

Utskottets anslagsförslag

Utskottets förslag till anslag för 2011 under
utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.

Tusental kronor

Anslag (ramanslag)		Utskottets förslag
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	30 637 317
	Summa för utgiftsområdet	30 637 317